

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite - Ljubuški

Sarajevo
listopad, 2022. godine

Broj: 01-26-7-11-4/22
Sarajevo, 12. listopada 2022. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na temelju članka 25. stavak (1) točka f. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za izdavanje mišljenja Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški, Put za Bučine 15., 88320 Ljubuški, zaprimljenog dana 19. svibnja 2022. godine pod brojem: 01-26-7-11-1/22, na 110. (stotinudesetoj) sjednici održanoj dana 12. listopada 2022. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 19. svibnja 2022. godine pod brojem: 01-26-7-11-1/22 zaprimilo Zahtjev za davanje mišljenja i ocjenu otvorenosti za konkurenciju tržišta za pružanje usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba, podnositelja Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški, Put za Bučine 15., 88320 Ljubuški.

U svom Zahtjevu Podnositelj u bitnom navodi slijedeće:

Na temelju Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14), članka 5. stavak (3), a u vezi s člankom 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), traži se izdavanje mišljenja i ocjene Konkurencijskog vijeća o otvorenosti tržišta Bosne i Hercegovine za konkurenciju u pružanju usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba.

Kako se dalje u Zahtjevu navodi Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški je javna ustanova kojoj je osnivač Parlament Federacije BiH, te je registrirana za pružanje usluga smještaja, brige i njege starih i iznemoglih osoba, po klasifikaciji djelatnosti: 87.10 Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuje određeni stupanj zdravstvene njege.

Ustanovom upravlja Upravni odbor koji ima pet članova a nadzor vrši Nadzorni odbor koji ima tri člana. Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški (u daljem tekstu: Ustanova), je javna ustanova koja je osnovana radi zadovoljavanja potreba općeg interesa. Međutim, kako se dalje u Zahtjevu navodi, Ustanova je prinuđena poslovati po tržišnim načelima, iz razloga jer je osnovni izvor financiranja naplata usluga, a ista se koriste za nabavu opreme, obrtnih sredstava za rad i isplatu plaća.

Kao neprofitna organizacija Ustanova nema uza cilj ostvarenje profita, odnosno povećanje kapitala. Tako u slučaju kada Ustanova ostvari višak prihoda nad rashodima ne ulaže ga u povećanje kapitala ili isplatu osnivačima, negu u daljnji razvoj vlastite neprofitne djelatnosti i druge društveno korisne aktivnosti i svrhe. Ustanova raspolaže sa ukupno 100 ležajeva, od kojih je trenutačno popunjeno 93, te samo 11 korisnika dolazi preko Centra za socijalni rad ŽZH. Svi ostali korisnici su fizičke osobe koje samostalno sklapaju ugovore. U odnosu na navedeno, a kako se navodi u Zahtjevu, Ustanova je u dosta u podređenom položaju u odnosu na privatne domove, jer mora nabavljati robe i usluge preko javnih nabava, te dobiva robu i usluge upitne kvalitete, čime konkurencija ima mogućnost izbora dobavljača pa tako i mogućnost izbora kvalitetnijih proizvoda.

Glavno polazište svih analiza konkurencije jeste definicija mjerodavnog tržišta, u smislu da se opiše skup proizvoda koji su na određeni način povezani ili proizvodima koji su rezultat iste tehnologije ili u krajnjem, o proizvodima koje kupci u određenoj mjeri vide kao zamjenske

proizvode, sukladno članku 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“ broj: 18/06 i 34/10).

Uzimajući u obzir navedeno, domovi za stare i iznemogle osobe u Bosni i Hercegovini su itekako zamjenjivi (sukladno članku 3. Zakona o konkurenciji), pa i ako smo Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite koja nije osnovana radi ostavarivanja dobiti, ipak se za cilj ima stjecanje profita.

Ustanova se financira u najvećem dijelu iz vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu, a trenutno jedino od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike kroz tekuće transfere neprofitnim organizacijama dobiva dio sredstava za pomoć u poslovanju, međutim sredstva se kreću u protekle tri godine od 0,00 KM do 180.000 KM godišnje.

S obzirom na navedeno, stava smo da je mjerodavno tržište za usluge koje pruža Ustanova na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. U općini Ljubuški kao mjerodavni gospodarski subjekti, djeluju još tri doma, te u susjednim općinama dodatnih osam domova za stare i iznemogle osobe, kao što su: Dom Vita, sv. Josip, Dom Humac, Dom Betanija... itd.

Pored ovih postoje i destine drugih domova na području Bosne i Hercegovine koji su većinom u privatnom vlasništvu.

Imajući u vidu sve prethodno, kao i druge činjenice i saznanja koje sukladno sa svojim nadležnostima može prikupiti, traži se od Konkurencijskog vijeća da ocijeni, odnosno donese odluku je li mjerodavno tržište za danu djelatnost otvoreno za konkurenciju.

Postupajući po podnesenom Zahtjevu, analizom svih dostavljenih podataka i činjenica iz Zahtjeva, a na temelju Zakonu o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon), Konkurencijsko vijeće daje slijedeće mišljenje:

Na temelju nadležnosti propisanih u članku 25. stavak (1) Zakona, a u vezi sa izdavanjem mišljenja i ocjene otvorenosti „tržišta pružanja usluga smještaja i njege starih i iznemoglih osoba“ za konkurenciju u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je mišljenja da na ovom mjerodavnom tržištu postoji veći broj subjekata, konkurenata, koji pružaju iste usluge, kao i da ne postoje zakonske ili neke druge prepreke za pristup istom, pa stoga smatra da je isto otvoreno za konkurenciju.

Međutim, iz dostavljenog Zahtjeva, te svih argumenata koji su u istom navedeni, kao i razloga za podnošenje istog, utvrđeno je da se isti odnosi na ocjenu obveznosti primjene Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“ broj: 39/14).

Člankom 5. stavak (1) Zakona o javnim nabavama definirana su „sektorska ugovorna tijela“, iz djelatnosti vodoopskrbe, energetike, prometa i poštanskih usluga. Dok je člankom 5. stavak (3) istog Zakona propisano slijedeće:

„U slučaju da neku od gospodarskih djelatnosti definiranih u ovom članku obavlja više gospodarskih društava koja nisu obuhvaćena stavkom (1) i (2) ovog članka, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, a na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog tijela, ocijenit će je li mjerodavno tržište za danu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to mjerodavno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, gospodarsko društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obvezno primjenjivati ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti.“

Na temelju prednjeg, a sukladno članku 5. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo i da se izdavanje Mišljenja za potrebe koje su tražene u dostavljenom Zahtjevu, to jest proglašenje i ocjena određenog tržišta za danu djelatnost otvorenim za konkurenciju, izdaje na zahtjev Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine, a po zahtjevu odnosnog ugovornog tijela.

Ovo mišljenje je dano isključivo na temelju navoda iz Zahtjeva, izdaje se temeljem Zakona o konkurenciji, te ne daje odgovor na pitanje primjene Zakona o javnim nabavama.

Predsjednik

Nebojša Popić

Dostaviti:

- podnosiocu zahtjeva, i
- a/a;